

Crna Gora

DECENIJA
OBNOVE
NEZAVISNOSTI
HILJADU GODINA
DRŽAVNOSTI
2016

Da je vječna Crna Gora

Vlada Crne Gore
Zavod za statistiku

Saopštenje

Broj i struktura poslovnih subjekata u stranom vlasništvu u Crnoj Gori, 2015.godina

U ovom Saopštenju objavljuju se podaci o broju i strukturi poslovnih subjekata koji su u stranom vlasništvu u Crnoj Gori u 2015 .godini. Izvor podataka je Poreska Uprava - Centralni registar privrednih subjekata. Glavni cilj svih stranih ulaganja je profit. Težnja za osvajanjem novih tržišta je jedan od najvažnijih motiva stranih ulagača. Strana preduzeća posjeduju potrebne tehnologije i finansijska sredstva i od njih se očekuje da doprinesu efikasnosti domaćih preduzeća i da unaprijede upravljanje preduzećem.

U tabeli koja slijedi prikazano je učešće poslovnih subjekata u stranom vlasništvu po opštinama , posmatrano po opštinama, u ukupnom broju poslovnih subjekata koji se nalaze u stranom vlasništvu.

Tabela br.1: Procentualno učešće poslovnih subjekata u stranom vlasništvu po opštinama

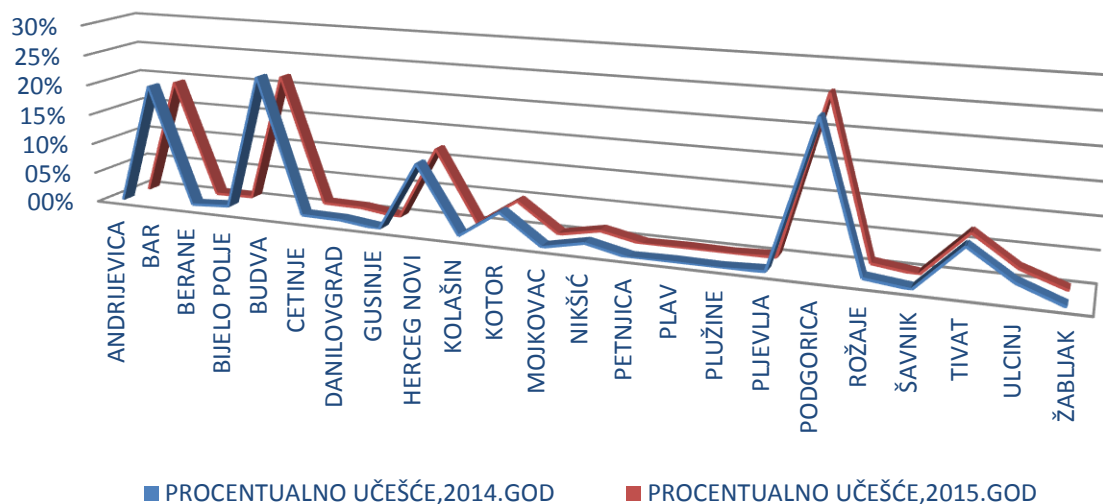
Opština	Procentualno učešće , 2013.god.	Procentualno učešće , 2014.god.	Procentualno učešće , 2015.god.
ANDRIJEVICA	0,1%	0,1%	0,1%
BAR	17,6%	20,1%	19,4%
BERANE	0,6%	0,6%	0,6%
BIJELO POLJE	1,3%	1,0%	0,7%
BUDVA	22,3%	23,1%	21,8%
CETINJE	1,1%	0,9%	1,0%
DANILOVGRAD	0,9%	0,8%	0,9%
GUSINJE	-	-	0,0%
HERCEG NOVI	8,6%	11,3%	12,0%
KOLAŠIN	0,4%	0,4%	0,4%

Tabela br.1/nastavak

KOTOR	6,1%	4,9%	4,8%
MOJKOVAC	0,2%	0,1%	0,1%
NIKŠIĆ	2,1%	1,5%	1,4%
PETNJICA	-	-	0,0%
PLAV	0,1%	0,1%	0,1%
PLUŽINE	0,0%	0,0%	0,0%
PLJEVLJA	0,7%	0,3%	0,3
PODGORICA	26,8%	23,8%	25,8
ROŽAJE	1,3%	0,9%	0,9
ŠAVNIK	0,2%	0,1%	0,0
TIVAT	5,6%	7,2%	7,1
ULCINJ	3,8%	2,7%	2,5
ŽABLJAK	0,2%	0,1%	0,1
Ukupno	100,0%	100,0%	100,0

Kao što se može vidjeti, najveće procentualno učešće posmatranih subjekata je i u 2013.god. i 2014.god. i u 2015.god. u opštini Podgorica (2013 – 26,8% 2014-23,8% 2015-25,8%). Zatim, značajan broj subjekata čiji osnivači nisu državljani Crne Gore se nalazi u opštinama: Budva (2014 - 23,1 % 2015 -21,8%), Bar (2014 - 20,1 % 2015 -19,4%) i Herceg Novi (2014 - 11,3% 2015 – 12,0%).

Grafik br. 1: Procentualno učešće poslovnih subjekata u stranom vlasništvu po opštinama

Oblici obavljanja privrednih djelatnosti su privredna društva i drugi oblici određeni Zakonom o privrednim društvima države Crne Gore.

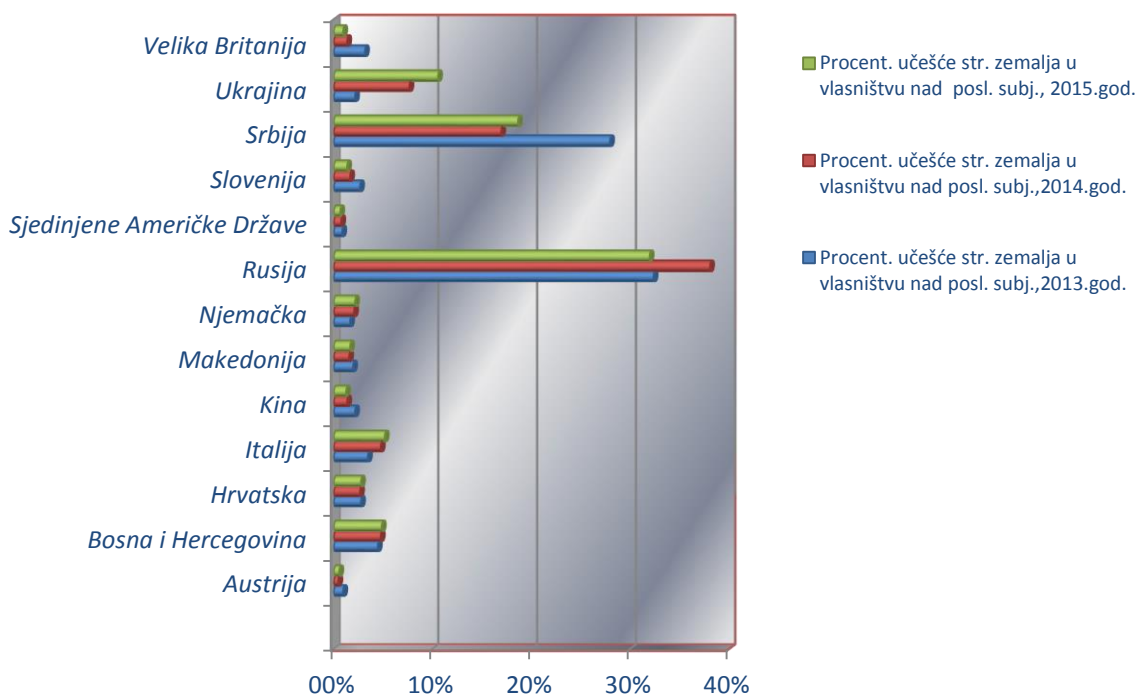
Tabela br.2: Procentualno učešće poslovnih subjekata u stranom vlasništvu posmatrano prema zemlji porijekla vlasnika (za određene zemlje)

	Zemlja	Procent. učešće str. zemalja u vlasništvu nad posl. subj.,2013.god.	Procent. učešće str. zemalja u vlasništvu nad posl. subj.,2014.god.	Procent. učešće str. zemalja u vlasništvu nad posl. subj., 2015.god.
	Austrija	1,0%	0,5%	0,6%
	Bosna i Hercegovina	4,5%	4,8%	4,9%
	Hrvatska	2,8%	2,7%	2,8%
	Italija	3,5%	4,8%	5,2%
	Kina	2,2%	1,4%	1,3%
	Makedonija	2,0%	1,6%	1,7%
	Njemačka	1,7%	2,1%	2,2%
	Rusija	32,4%	38,1%	32,0%
	Sjedinjene Američke Države	0,9%	0,8%	0,7%
	Slovenija	2,7%	1,7%	1,4%
	Srbija	28,0%	17,0%	18,7%
	Ukrajina	2,2%	7,7%	10,6%
	Velika Britanija	3,2%	1,4%	1,0%

U Tabeli. 2 prikazano je procentualno učešće poslovnih subjekata u stranom vlasništvu koji svoju djelatnost obavljaju na teritoriji Crne Gore, posmatrano po zemljama porijekla vlasnika-osnivača (fizičkih i pravnih lica).

Ono što se može vidjeti je da po procentualnom učešću prednjače, iz godine u godinu, vlasnici-osnivači koji su porijeklom iz Rusije (2013 - 32,4 % 2014 – 38,1% 2015 - 32,0%), zatim iz Srbije (2013 - 28,0 % 2014 – 17,2% 2015 - 18,7%) i potom iz Bosne i Hercegovine (2013 - 4,5 % 2014 – 4,8 % 2015 – 4,9%). Ono što se može primijetiti iz navedenog jeste da ,takođe, iz godine u godinu do značajnog procentualnog povećanja (2013 – 2,2 % 2014 – 7,7 % 2015 - 10,6 %) dolazi kod preduzeća koja se nalaze u vlasništvu fizičkih i pravnih lica koja su porijeklom iz Ukrajine.

Grafik br. 2: Procentualno učešće poslovnih subjekata u stranom vlasništvu ,posmatrano prema zemlji porijekla vlasnika

U **Tabeli. 3** prikazano je procentualno učešće poslovnih subjekata u stranom vlasništvu koji svoju djelatnost obavljaju na teritoriji Crne Gore, posmatrano po sektorima djelatnosti.

Tabela br.3: Procentualno učešće poslovnih subjekata u stranom vlasništvu, posmatrano prema sektorima djelatnosti

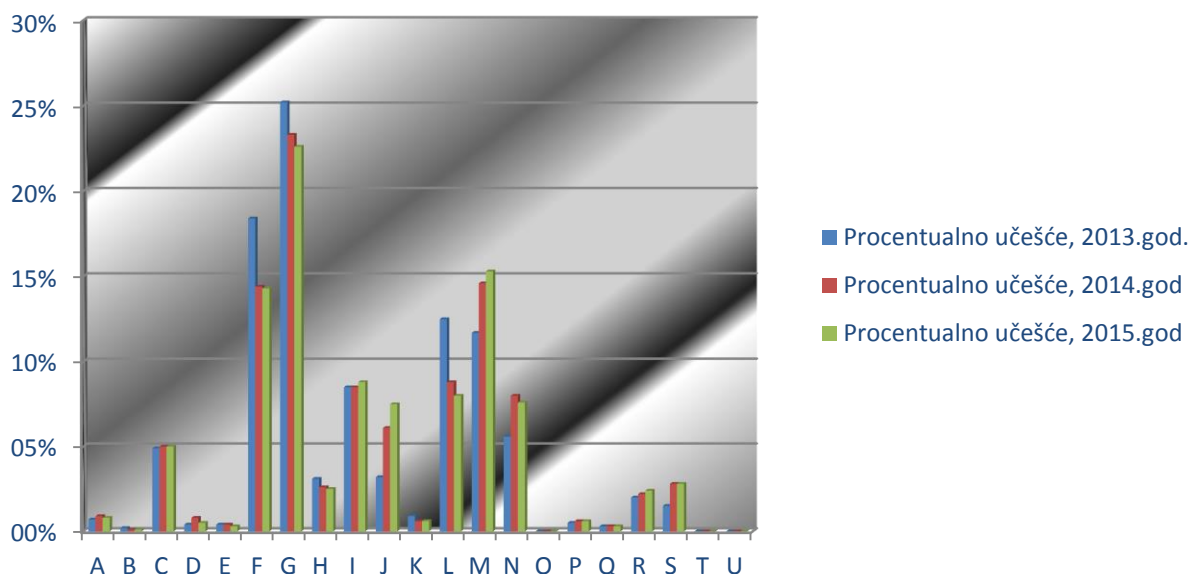
Šifra sektora	Naziv sektora	Procentualno učešće, 2013.god.	Procentualno učešće, 2014.god	Procentualno učešće, 2015.god
A	POLJOPRIVREDA,ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	0,7%	0,9%	0,8%
B	VAĐENJE RUDA I KAMENA	0,2%	0,1%	0,1%
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	4,9%	5,0%	5,0%
D	SNABD. EL. ENERGIJOM, GASOM, PAROM I KLIM.	0,4%	0,8%	0,5%
E	SNABD. VODOM; UPRAVLJANJE OTPADNIM VODAMA, KONTROLISANJE PROCESA; UKLANJANE OTPADA I SLICNE AKTIVNOSTI	0,4%	0,4%	0,3%
F	GRAĐEVINARSTVO	18,4%	14,4%	14,3%
G	TRG. NA VELIKO I TRG. NA MALO;POPRAVKA MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	25,2%	23,3%	22,6%
H	SAOBRAČAJ I SKALDIŠTENJE	3,1%	2,6%	2,5%
I	USLUGE SMJEŠTAJA I ISHRANE	8,5%	8,5%	8,8%
J	INFORMISANJE I KOMUNIKACIJE	3,2%	6,1%	7,5%
K	FINANSIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOST OSIGURANJA	0,9%	0,6%	0,6%

Tabela br.3 / nastavak

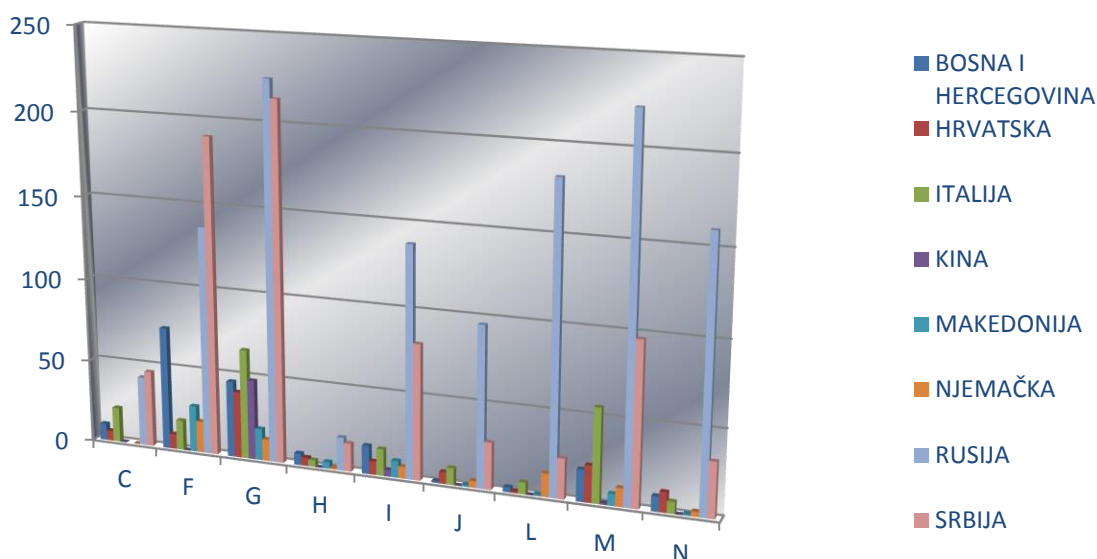
L	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	12,5%	8,8%	8,0%
M	STRUCNE, NAUCNE I TEHNICKE DJELATNOSTI	11,7%	14,6%	15,3%
N	ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	5,6%	8,0%	7,6%
O	DRŽAVNA UPRAVA I ODBRANA; OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	0,0%	0,0%	0,0%
P	OBRAZOVANJE	0,5%	0,6%	0,6%
Q	ZDRAVSTVENA I SOCIJALNA ZAŠTITA	0,3%	0,3%	0,3%
R	UMJETNICKE ZABAVNE I REKREATIVNE DJELATNOSTI	2,0%	2,2%	2,4%
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	1,5%	2,8%	2,8%
T	DJEL. DOMACINSTVA KAO POSLODAVCA; DJEL. DOMACINSTAVA KOJA PROIZVODE ROBU I USLUGE ZA SOPSTVENE POTREBE	0,0%	0,0%	0,0%
U	DJELATNOSTI EKSTRATERITRIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	0,0%	0,0%	0,0%
	Ukupno	100,0%	100,0%	100,0%

Ono što se može vidjeti je da po procentualnom učešću u 2015.god. kao i u 2013 i u 2014.god. prednjače vlasnici - osnivači koji svoju djelatnost obavljaju u sektorima: trgovina na veliko i trgovina na malo; popravka motornih vozila i motocikala (2013 - 25,2% 2014 – 23,3% 2015 – 22,6); građevinarstvo (2013 - 18,4% 2014 – 14,4% 2015 – 14,3); stručne, naučne i tehničke djelatnosti (2013 – 11,7 2014 – 14,6 2015 – 15,3) i poslovanje nekretninama (2013 - 12,5% 2014 – 8,8 % 2015 – 8,0%). Do značajnog procentualnog povećanja u 2015.god. u odnosu na 2013. i 2014.god. došlo je u sektoru J Informisanje i komunikacije.

Grafik br. 3: Procentualno učešće poslovnih subjekata u stranom vlasništvu, posmatrano prema sektorima djelatnosti

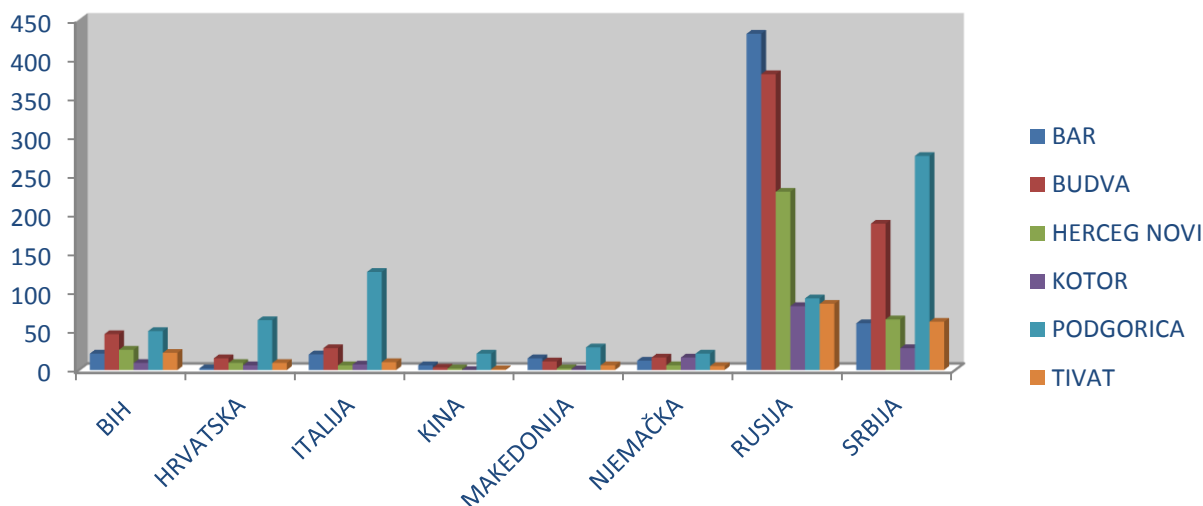

Grafik br. 4 : Poslovni subjekti u stranom vlasništvu posmatrani prema sektorima djelatnosti i zemlji porijekla vlasnika

Grafik br. 4 prikazuje učešće poslovnih subjekata u stranom vlasništvu posmatrano prema sektorima djelatnosti i zemlji porijekla vlasnika. Ono što se može primijetiti jeste da su u svim sektorima djelatnosti, kao i u prethodnoj godini, najzastupljeniji poslovni subjekti čiji su vlasnici porijeklom iz Rusije i iz Srbije. Takođe, može se zaključiti da su poslovni subjekti koji su u vlasništvu fizičkih i pravnih lica porijeklom iz Narodne Republike Kine i Italije, na teritoriji Crne Gore, najviše orjentisani na djelatnosti u okviru sektora G Trgovina na veliko i trgovina na malo; popravka motornih vozila i motocikala. Evidentno je i to da su osim poslovnih subjekata čiji su vlasnici iz Rusije i Srbije i poslovni subjekti koji su u vlasništvu pravnih i fizičkih lica iz Bosne i Hercegovine veoma zastupljeni u sektoru F Građevinarstvo.

Grafik br. 5 Poslovni subjekti u stranom vlasništvu posmatrani po opštinama i zemlji porijekla vlasnika, 2015.god.

Posmatrajući **Grafik br.5** koji predstavlja učešće poslovnih subjekata u stranom vlasništvu posmatrano po opštinama i zemlji porijekla vlasnika u 2015-toj godini, zapažamo da poslovnih subjekata koji su u vlasništvu fizičkih i pravnih lica iz Rusije najviše ima u primorskim gradovima Crne Gore (Bar, Budva, Herceg Novi, Kotor i Tivat). Takođe, primjećuje se da poslovnih subjekata koji su u vlasništvu fizičkih i pravnih lica iz Italije i Srbije, najviše ima na teritorije Podgorice.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Poslovni subjekat u stranom vlasništvu može se definisati kao subjekat čiji vlasnici (fizička i/ili pravna lica) dolaze iz određene strane zemlje. (Ovakve subjekte prepoznajemo prema oznaci porijekla kapitala).

Predmet ove analize su aktivni poslovni subjekti. **Aktivni poslovni subjekti** su oni koji su u posmatranoj godini obavljali određenu privrednu djelatnost, imali zaposlene radnike i ostvarili određeni promet.

Izvori podataka koji su korišćeni za ovu analizu su:

- eksterni izvori (administrativni izvor-Centralni Registar privrednih subjekata - Poreska Uprava)
- interni izvor- Statistički Biznis Registar koji se koristi isključivo u statističke svrhe.

Statistički Biznis Registar je pouzdan izvor podataka o populaciji i demografiji poslovnih subjekata. On služi kao okvir za uzimanje uzoraka za sva istraživanja poslovnih statistika u okviru nacionalnog statističkog sistema, obezbjeđuje bazu iz koje se uzimaju adresni podaci za slanje upitnika u statističkim istraživanjima, itd. Jedan takav registar se smatra sistemom koji pretvara podatke iz administrativnih izvora u podatke pogodne za statističku upotrebu. Značaj statističkog biznis registra je i u tome da je on ažuran dosije koji sadrži sve statističke jedinice koje su aktivne na teritoriji Crne Gore, koje ostvaruju prihode i koje posjeduju relevantne statističke i administrativne atribute.

Broj saopštenja: **136**

Podgorica, 21. jul 2016. godine

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)

81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-969 ; telefaks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

mr Marijana POPOVIĆ - RONČEVIĆ

e-mail: contact@monstat.org

Prilikom korišćenja ovih podataka navesti izvor
